

HOE MAAK JE EEN LEGAL COMPLIANT COOKIEBANNER?

7 bevindingen uit het
rapport van de EDPB

P.2

Uitgebreid met tips
en visualisaties door
Sirius Legal

P.6

< Decline

Accept >

COOKIEBANNER TASKFORCE EDPB

Hoe moet een cookie banner er nu precies uitzien om compliant te zijn? Deze vraag stelde de European Data Protection Board (EDPB) zich. Om het antwoord te vinden, richtte zij zowaar een heuse "cookie banner taskforce" op. Deze verzameling van nationale autoriteiten zou alle vragen omtrent cookie compliance beantwoorden. Vandaag is er eindelijk een eerste verslag met daarin 7 aandachtspunten voor cookiebanners. Wij haalden er de belangrijkste lessen uit. Lees even met ons mee!

Het ontstaan van de taskforce

Godfather Max Schrems en NOYB

De taskforce kwam er dankzij Max Schrems, of eigenlijk eerder zijn non-profit organisatie NOYB. Waarvoor staat NOYB? None of your business! Enkele jaren geleden lanceerde NOYB een ware aanval op onregelmatige cookiebanners. Als een direct gevolg hiervan zette de EDPB de Cookiebanner Taskforce op om cookie compliance te coördineren in Europa en enkele prangende vragen te beantwoorden.

Publicatie rapport

Het bleef lang stil. Zo nu en dan verscheen er eens een kort bericht dat de taskforce nog eens had samengezeten, maar dat was het dan ook. In de tussentijd zaten de lokale autoriteiten niet stil. Her en der werden uitspraken gedaan en vielen er zelfs enkele boetes.

Tot er plots witte rook verscheen uit de schouw van de EDPB. De taskforce heeft een eerste verslag gepubliceerd met enkele aandachtspunten waar binnen de taskforce overeenstemming is. Bij nadere controle van het document is die witte rook niet veel meer dan enkele witte wolkjes. Maar goed, beter dan niets.

Sirius Legal is een jong, innovatief en digitaal advocatenkantoor in Mechelen en Brussel.

Data protection en privacy is al 12 jaar lang het hart van onze onderneming en wij adviseren vele bedrijven, groot of klein, lokaal of internationaal, ...

Wij zijn legal partner van SafeShops.be, FeWeb, UBA, BAM en Eventplanner.

Voor cookie compliance werken we nauw samen met onze technische partner Fightclub, een brand & performance agency.

SIRIUS.LEGAL
BUSINESS LAW FIRM

Geen weigerknop in de eerste laag

1

Stop de persen! Niet alle autoriteiten zijn het met elkaar eens. De meerderheid zegt dat je een weigerknop in de eerste laag moet hebben, maar enkele autoriteiten menen dat dit niet verplicht is. De reden die deze tweede groep daarvoor geeft is simpel: de "cookiewet" voorziet deze verplichting niet.

Spijtig genoeg wordt de identiteit van de autoriteiten in kwestie geheim gehouden, want ze hebben een punt. Het is namelijk niet aan de autoriteiten om bijkomende regels te verzinnen buiten de wet om. Dat komt aan de wetgever toe. Maar toegegeven, wachten op de wetgever om duidelijkheid te scheppen is als wachten op Godot.

Noteer wel dat de Franse autoriteit CNIL consequent de vereiste oplegt dat de weigering van cookies even eenvoudig moet zijn als de aanvaarding. Hiervoor legde zij recent nog een **boete van 5 miljoen op aan TikTok**. Noteer wel dat dit niet noodzakelijk betekent dat er een weigerknop in de eerste laag moet zitten.

Er is geen consensus onder de autoriteiten, dus wat moet je doen? Speel je het liever veilig, voorzie dan een weigerknop in de eerste laag. Dat gaat ongetwijfeld een grote impact hebben op je datacaptatie. Ben je bereid te vechten voor je gelijk? Plaats de weigerknop dan gerust in de tweede laag, maar weet dan dat dit een risico inhoudt.

Geen vooraf aangevinkte keuzevakjes

2

De leden zijn het er unaniem over eens dat deze praktijk niet is toegestaan. Logisch ook, want dit sluit aan bij wat het Europees Hof van Justitie in 2019 al zei in de **Planet49 zaak** en staat bovendien expliciet zo in de GDPR. Lees er meer over in **dit blogartikel** over de Planet49 zaak.

Vermomde weigeropties

3

Sommige websites bieden wel een weigermogelijkheid aan in de eerste of tweede laag van hun banner, maar doen dit niet in de vorm van een knop. Ze maken er een spel van en verstoppen de weigerknop onder een link. Deze link wordt dan meestal nog opgenomen in een lange tekst in de cookiebanner. Je moet soms zelfs nog met je muis over deze link gaan vooraleer je kan zien dat het aanklikbaar is. Deze praktijken zijn klassieke voorbeelden van 'dark patterns'.

Het is een geniepige manier om website-bezoekers te laten aanvaarden. Niemand wil namelijk meer dan 2 seconden naar een cookiebanner kijken om een website te bezoeken. Buiten wij dan, noem het beroepsmissvorming of zelfkastijding.

CNIL: WEIGERING VAN COOKIES MOET EVEN EENVOUDIG ZIJN DAN AANVAARDING

De taskforce doet geen uitspraak over de weiger optie in de vorm van een kruis 'X' in de rechterbovenhoek van de banner. Op zich is dit een gangbare praktijk en wat ons betreft moet dit kunnen.

Mogelijks zijn niet alle autoriteiten het hier mee eens. In elk geval geeft de [Italiaanse Garante](#) deze praktijk mee als een goed voorbeeld om cookies te weigeren. Er bestaat echter discussie of deze actie wel gelijkstaat aan een weigering, al dan niet gewoon een gebrek aan keuze. Het verschil is dat je bij een gebrek aan keuze de banner bij een volgend bezoek opnieuw kan tonen om toestemming te verzoeken. Bij een weigering kan dit pas nadat een redelijke termijn is verlopen. De Italiaanse Garante is alvast van mening dat deze actie wél gelijkstaat aan een weigering.

Hoe je de weiger optie ook wil vormgeven, je moet er uiteindelijk voor zorgen dat een websitebezoeker in één oogopslag kan zien hoe hij of zij cookies kan weigeren.

Nudging door kleuren & contrasten 4

Je hebt dit vast al vaak gezien. De knop om alle cookies te aanvaarden is groen, de knop om naar het keuzemenu te gaan is oranje/wit en de weigerknop is rood. Net zoals bij een verkeerslicht. Onderbewust klik je sneller op groen, want dat betekent doorgaan.

Er bestaan ook subtielere variaties op dit principe. Denk aan verschillende tinten van een andere kleur waar de knop om te aanvaarden feller is dan de andere knoppen.

NUDGING HINDERT VRIJE EN ACTIEVE TOESTEMMING

Dit soort subtiliteiten bespelen websitebezoekers en dat raakt natuurlijk aan hun vrije en actieve toestemming.

De Deense autoriteit Datatilsynet heeft al duidelijk kritiek gegeven op dit soort van **"verkeerslicht" banners**. Tegelijk geeft ze aan dat websites over het algemeen over een grote ontwerpvrijheid beschikken qua lay-out en inhoud van de knoppen, zolang dit op een transparante wijze gebeurt en niet leidt onredelijke verwerkingssituaties.

De taskforce bevestigt dit door te stellen dat ze **niet de intentie** heeft om hieromtrent een **algemene standaard op te leggen**. Er is wel consensus over één niet toegestane praktijk. Namelijk wanneer de tekst van de knop **onleesbaar** wordt door de combinatie van de kleur van de tekst en de achtergrondkleur van de knop.

De taskforce gaat er niet specifiek op in, maar dit type van nudging kan evengoed plaatsvinden door de plaatsing van de knoppen op de banner, de grootte van de knoppen, de vormgeving van de letters (grootte, font, kleur, vet, cursief, ...) en natuurlijk de copy op zich.

Wil je het graag allemaal juist? Zorg er dan voor dat de **kleuren en lay-out van je knoppen identiek** zijn. Durf je een risico te nemen? Wees dan gerust creatief met de lay-out, maar hou in het achterhoofd dat dit op een privacyvriendelijke manier moet gebeuren. Alle opties moeten dus **gelijkwaardig** in beeld komen. Dit zal ongetwijfeld een uitdaging zijn, maar het is zeker niet onmogelijk.

GERECHTVAARDIGD BELANG ALS GRONDSLAG IS EEN FABELTJE

Gerechvaardigd belang als grondslag 5

Een klassieker die spijtig genoeg nog in vele banners staat en door de grote Consent Management Providers wordt aangeboden. de cookieregelgeving kent als grondslag géén gerechtvaardigd belang voor het plaatsen van cookies. **Gerechvaardigd belang bestaat enkel onder GDPR**, waar het gaat om de vraag welk gebruik gemaakt kan worden van data, al dan niet verzameld via cookies. Voor cookies is de enige rechtsgrond die de wet voorziet de expliciete toestemming, met uitzondering van strikt noodzakelijke cookies, waarvoor de wet zelf stelt dat geen toestemming is vereist.

Juridisch gezien is dat een erg heldere situatie. De "cookiewet" is wat dat betreft kort, maar glashelder.

Of die situatie voor website-eigenaars ook ideaal of wenselijk is, is een geheel andere discussie, natuurlijk. Je zou kunnen zeggen dat cookies met een zeer beperkte invloed op het privéleven van de websitebezoeker ook zonder toestemming geplaatst kunnen worden. Dit zou bv. voor sommige analytische cookies het geval kunnen zijn zoals reeds **in Nederland gangbaar** is.

Vandaag is dit simpelweg niet de juridische realiteit in België. Naar onze mening zou deze discussie dringend op Europees niveau gevoerd moeten worden. Erg spijtig dat de taskforce hier geen uitspraken over heeft gedaan.

Valse strikt noodzakelijke cookies 6

De uitspraak "fake it till you make it" hoort niet thuis in jouw cookie compliance. De taskforce verwijst nog naar **een opinie uit 2012** van de voorganger van de EDPB, de Working Party 29, waarin enkele cookies worden opgelijst die strikt noodzakelijk kunnen zijn en welke cookies dit zeker niet kunnen zijn.

De volgende cookies kunnen alvast strikt noodzakelijk zijn: 'user input' (bv. winkelwagen cookie), 'authenticatie' en 'security' cookies. Voor deze cookies moet je geen toestemming vragen. Vergeet echter niet om de websitebezoekers hierover te informeren. Daarentegen heb je wel toestemming nodig voor onder andere alle types van 'sociale media', 'tracking' en 'advertentie' cookies.

Geen icoon om toestemming weer in te trekken 7

Je moet toestemming niet alleen voorafgaand kunnen weigeren, maar je hebt ook een recht om je toestemming achteraf weer in te trekken. Daarvoor vereist de taskforce een **icoon** waardoor je terug bij het **cookie keuzemenu** komt. In de praktijk is dit vaak een aanklikbaar symbool in de vorm van een chocoladekoek dat ergens in de rand van je beeldscherm rondzweeft en op elke pagina zichtbaar is.

Het is daarnaast ook toegestaan om een **button** op een duidelijk zichtbare plek te plaatsen, zoals je **footer**. De taskforce spreekt zich er niet expliciet over uit, maar wij zijn alvast van mening dat de plaatsing van zo een link in je privacy- of cookieverklaring ook zou volstaan.

DE MENING VAN ONZE COOKIE EXPERT

Matthias Vandamme

Toch spijtig dat er in dit rapport van de EDPB geen kant-en-klaar voorbeeld van de ideale cookiebanner wordt meegegeven. Het was fijn geweest, mocht de taskforce wat meer 'force' in dit rapport hebben gestoken. Daarom hebben we zelf **simpele visualisaties** gemaakt van wat wel en niet toegestaan is en dit op basis van de 7 punten uit het rapport.

Er zijn gelukkig wel enkele autoriteiten die concrete voorbeelden hebben gedeeld. Kijk zeker eens naar deze handige links:

- [Cookiebanner fiche van de Luxemburgse autoriteit CNPD](#)
- [Website van de Franse autoriteit CNIL](#)

Praktische tip

DID YOU KNOW?

Wil je graag weten welke standaarden jouw nationale autoriteit hanteert, kijk zeker eens hoe de autoriteit haar eigen cookiebeleid geïmplementeerd heeft. Je kan eventueel ook een **verzoek tot inzage** indienen. In sommige landen is het ook mogelijk om via een verzoek op grond van de **openbaarheid van bestuur** hun dataregister op te vragen. Dit alles zou je voldoende inspiratie moeten geven om een legal compliant cookiebanner en cookiebeleid te maken.

Dan is het wel nog opletten geblazen bij de **implementatie**: cookies in de juiste categorie plaatsen, correct laten afvuren, duidelijke en juiste cookieomschrijvingen, correcte bewaartermijnen, input in je dataregister, etc...

Hongerig naar meer cookie ingrediënten

Het is geweldig dat de taskforce eindelijk eens van zich laat horen. Echter, na zoveel jaren en zoveel uitspraken van de nationale autoriteiten, voelt het verslag wat magertjes aan.

Enkele suggesties van onderwerpen die de taskforce volgens mij nog zou moeten behandelen:

- een meer gedetailleerde behandeling van de diverse alternatieve technologieën
- een toelichting aan bedrijven die hun activiteiten op verschillende landen richten
- een concrete lijst van strikt noodzakelijk cookies
- wettelijke bewaartermijnen bij cookies
- wanneer moet/mag je opnieuw toestemming vragen? De **Italiaanse Garante** en **Franse CNIL** suggereren 6 maanden.
- Zijn drie knoppen (aanvaarden, weigeren en keuzemenu) verplicht of volstaan twee knoppen (aanvaarden en weigeren).

VRAGEN OVER COOKIES? CHECK ONZE WEBSITE
VOOR MEER CONTENT OF CONTACTEER ONZE
COOKIE EXPERTEN!

info@siriuslegal.be

+32 2 721 13 00

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Weigerknop in de eerste laag

1

Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookie
voorkeuren

Aanvaard alle
cookies

JUIST, al zijn niet alle autoriteiten het hier over eens

Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookie
voorkeuren

Weiger alle
cookies

Aanvaard alle
cookies

ZEKER JUIST!

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Geen vooraf
aangevinkte
keuzevakjes

2

 Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet
Privacy en cookie policy

☒ Strikt noodzakelijk	Weiger alle cookies
☒ Functioneel	
☒ Statistisch	Aanvaard alle cookies
☒ Marketing	

FOUT, enkel de categorie strikt noodzakelijk mag vooraf aangevinkt zijn

 Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet
Privacy en cookie policy

☒ Strikt noodzakelijk	Weiger alle cookies
☐ Functioneel	
☐ Statistisch	Aanvaard alle cookies
☐ Marketing	

HELEMAAL JUUST!

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Vermomde weigeropties

3

Welkom bij Sirius Legal

Net als andere websites, maken wij ook gebruik van cookies. Sommige cookies zijn noodzakelijk om onze website correct te laten functioneren en daarom plaatsen wij ze automatisch. Je kan echter je cookie instellingen hier wijzigen.

[Privacy en cookie policy](#)

**AANVAARD ALLE
COOKIES**

FOUT, geen zichtbare link (hier) naar het voorkeurencentrum

Welkom bij Sirius Legal

Net als andere websites, maken wij ook gebruik van cookies. Sommige cookies zijn noodzakelijk om onze website correct te laten functioneren en daarom plaatsen wij ze automatisch. Je kan echter je cookie instellingen [hier](#) wijzigen.

[Privacy en cookie policy](#)

**AANVAARD ALLE
COOKIES**

FOUT, link is aanwezig, maar alle aandacht wordt gevestigd op de groene button.

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Nudging door kleuren & contrasten 4

 Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet!

[Privacy en cookie policy](#)

AANVAARD ALLE COOKIES

[Keuzemenu](#) **WEIGER ALLE COOKIES**

FOUT, de aandacht gaat naar de full consent knop (grootte, kleur), keuzemenu is slechts een link, button cookie weigeren schrikt af.

 Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet!

[Privacy en cookie policy](#)

Cookie voorkeuren Weiger alle cookies Aanvaard alle cookies

JUIST, de knoppen zijn visueel gelijkwaardig, zowel qua kleur, grootte als typfont

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Gerechtvaardigd belang als grondslag **5**

Jouw cookievoorkeuren

Basisadvertenties selecteren

Advertenties kunnen worden getoond op basis van de content die je bekijkt, de app die je gebruikt, je locatie, ...

Toestemming

Gerechtvaardigd belang

Gepersonaliseerd advertentieprofiel aanmaken

Er kan een profiel van jou en je interesses worden opgebouwd om je gepersonaliseerde advertenties ...

Toestemming

Gerechtvaardigd belang

FOUT, voor niet strikt noodzakelijke cookies is toestemming vereist. Je kan je niet baseren op gerechtvaardigd belang als grondslag

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Valse strikt noodzakelijke cookies **6**

Jouw cookievoorkeuren

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookievoorkeuren beheren

Strikt noodzakelijke cookies

Noodzakelijke cookies zijn nodig om onze website correct te laten werken. Ze dienen bijvoorbeeld voor de paginavigatie of om de toegang tot beveiligde gedeelten van onze website af te schermen. Daarnaast worden ze ook gebruikt om te meten hoeveel bezoekers er op onze website komen en welke pagina's die bezoekers het meest interessant vinden.

Jouw cookievoorkeuren

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookievoorkeuren beheren

Strikt noodzakelijke cookies

Noodzakelijke cookies zijn nodig om onze website correct te laten werken. Ze dienen bijvoorbeeld voor de paginavigatie of om de toegang tot beveiligde gedeelten van onze website af te schermen.

Analytische cookies

Analytische cookies zijn nodig om te meten hoeveel bezoekers er op onze website komen en welke pagina's die bezoekers het meest interessant vinden.

FOUT, analytics cookies zijn vermomd onder de categorie "strikt noodzakelijk", terwijl hier expliciete toestemming voor nodig is.

JUIST, de categorie "strikt noodzakelijk" bevat de juiste cookies, voor analytics cookies wordt toestemming gevraagd via aparte categorie.

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Geen icoon om toestemming weer in te trekken

7

The screenshot shows the top navigation bar of the SIRIUS.LEGAL website with the logo and a shopping cart icon. The main content area features a dark background with the text 'SIRIUS.SHOP', 'Leg eens een advocaat in je winkelmandje', 'PERSOONLIJK JURIDISCH ADVIES AAN EEN VASTE PRIJS', and a red 'BESTEL ONS HIER' button. A floating cookie icon is visible in the bottom left corner of the page.

The screenshot shows the same SIRIUS.LEGAL website layout as the previous one, but with a red button labeled 'Wijzig cookie voorkeuren' in the footer area. The text 'Website footer' is also visible in the bottom right corner.

JUIST, gebruik van floating cookie om de voorkeuren te wijzigen. Wel belangrijk dat deze op elke pagina staat en bij hover state ook een verduidelijkende tekst toont.

JUIST, er staat een duidelijke knop in de website footer (en dus op elke pagina) om je voorkeuren te wijzigen

**Niet officiële tip
(van de diëtist)**

**Cookie minimalisatie geeft
sneller het gewenste resultaat**

